

Information Commons 4

Bez dobré strategie to nejde

V minulém díle jsem ukázala, že realizovat IC bez lidí jenom s dobrou infrastrukturou nelze. V tomto díle se zaměříme na strategii, která nám určuje co a proč děláme, s kým a za jakých podmínek. Bez společné vize totiž není možné získat lidi pro spolupráci a strategie nám vlastně říká, jaké konkrétní věci musíme mít a co musíme udělat, abychom tuto vizi naplnili. Rozhodne-li se knihovna realizovat koncepci information commons, čekají ji pravděpodobně následující kroky:

1. analýza situace: zhodnocení vnitřních silných a slabých stránek, posouzení příležitosti, prozkoumání okolí (rizik, podporovatelů, finančních zdrojů, konkurentů),
2. formulace vize a mise information commons,
3. vypracování podrobné strategie včetně opatření (kroků) vedoucích k jejímu naplnění,
4. zveřejnění strategie a její představení zřizovateli knihovny případně dalším partnerům: tvorba partnerství a strategické aliance,
5. realizace strategie (reorganizace fyzického prostoru knihovny, upravení organizace práce a řízení lidí v knihovně, nastavení standardů služeb, školení knihovnického personálu),

ho jsem vybrala základní strukturu, jako určitý „návod“ na vypracování strategie.

Strategic alignment pracuje s analytickými komponentami rozdělenými na vnitřní a vnější:

Strategic fit - externí vlivy:

- 1) kam až sahají hranice poskytovaných služeb
- 2) co odlišuje služby knihovny od ostatních organizací v okolí
- 3) kdo bude partnerem knihovny (jiné instituce, silové pozice, sdružení)

Strategic fit - interní vlivy

- 1) administrativní struktura, která definuje interní tok odpovědností a rozhodnutí
- 2) operativa: katalogizace, referenční služby, výpůjční služby atd.
- 3) lidské zdroje: přeškolení pracovníků, získávání nových pracovníků (definice jejich práce), vzdělávání

Druhým klíčovým elementem je tzv. **funkční integrace**, která má tomu odpovídající roviny:

Funkční integrace - vnější prostředí

- 1) definování a dosažení optimální ICT infrastruktury, která je nezbytná pro zajištění definovaných služeb na definované úrovni
- 2) klíčové kompetence: definice znalostí a dovedností, které

Knihovna Earl Gregg Swem Library působící při College of William and Mary ve Virginii, USA – ukázka toho, jak důležitá je strategie, zde investovali spoustu peněz a času do fyzické stavby IC, ale podcenili strategické řízení lidí, a tak je knihovna stále rozestavěná, podivně řešená a hlavně moc nefunguje.

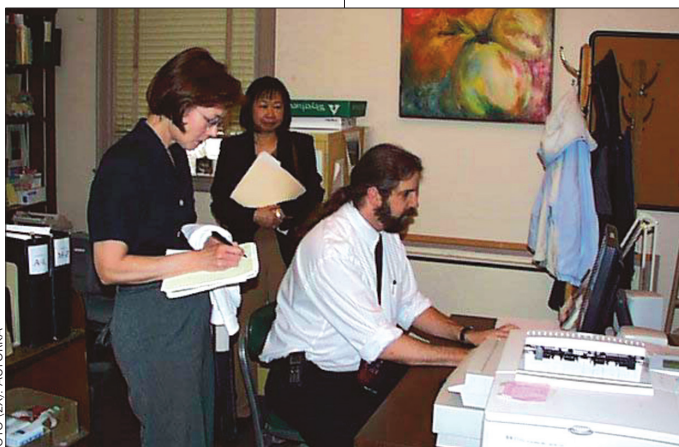
Funkční integrace - vnitřní prostředí

- 1) Architektura systému: HW, SW, internet, komunikační toky, odpovědnosti, práva, struktura dat, bezpečnost apod.
- 2) definování procesů: workflow, propojení všech potřebných procesů tak, aby na sebe navazovaly a nekřížily se odpovědnosti
- 3) Znalostní základna: rozvoj znalostí všech zúčastněných dle jejich pozice v rámci systému

Je důležité vědět, že celé toto vede k jednomu cíli a tudíž je to vzájemně propojené, jeden proces probíhá proto, aby podpořil jiný proces. Strategic alignment nám rozebírá okruhy, na které má odpovědět strategie. Takto zpracovaná strategie by rozhod-

ně neměla být papírem, který někdo založí do stolu a od té doby se na něj nepodívá. Měl by to být návod „jak na to“, ale také „politický“ dokument, kterým knihovna dává navenek najevo určité záměry. V případech, se kterými jsem se setkala, knihovny po vypracování strategie začaly vyjednávat se svými zřizovateli: prezentovaly jim své záměry a žádaly podporu, a to nikoli pouze finanční. Jako daleko důležitější se totiž ukazuje mít podporu „politickou“, tedy partnery (instituce), které sdílí vaši vizi a přinejmenším nekladou překážky k jejímu naplnění. V neposlední řadě je strategický dokument používán pro sofistikovanější PR.

Mgr. PETRA JEDLIČKOVÁ
Ikaros
jedlickova@ikaros.cz

Radford University, McDonnell Library, Virginia, USA – ukázka toho, jak důležitá je příprava lidí pro IC, knihovnice z Longwood University (Virginia Kinman a Pat Howe) se velmi pečlivě učí, jak IC implementovali na srovnatelných knihovnách, na návštěvě v McDonnell Library ve stejném státě.

6. rutinní provoz: monitoring úspěšnosti, kvality služeb, spokojenosti, nákladů apod.; evaluace a její vyhodnocení; kontinuální školení personálu knihovny.

Představíme-li si, že jsme na začátku tohoto procesu, pak můžeme použít jako návod na sestavení strategie přístup „Strategic Alignment“, ze které-

obsluha a správa výše uvedené ICT infrastruktury vyžaduje

- 3) IT governance: řízení celého spektra dohod v rámci konsorcií, sdílených licencí, dodavatelů zdrojů a ICT a spolupráce se strategickými společníci (univerzita, výzkumný ústav, profesní organizace, sponzoři apod.)

■ Nejlepším z účastníků národního kola vyprávěcké soutěže Safer Internet magický a přátelský **www.safer-internet.cz** předali 8. září ceny a zvláštní uznání poroty náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Karel Hrdý a celoevropská manažerka soutěže Janice Richardson, a to na festivalu Jičín – město pohádky. V kategorii od 12 do 16 let získala první cenu Johana Hošková za povídku in12-terral-8Spam1502, kterou doprovodila nápaditými ilustracemi. Vítězka kategorie od 9 do 12 let Michaela Macová se spojila s Petrem Šváchou, který její povídku Síť dal s pomocí technologie Flash podobu multimediální prezentace. Zvláštní cenu za povídku Cesta do Bruselu udělila porota čtveřici autorů ze Speciální školy pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí. Vítězové zmíněných dvou kategorií budou počátkem prosince v Paříži reprezentovat Českou republiku v konkurenci mladých tvůrců z dalších 18 zemí v evropském finále **www.saferinternet.org**.

Nepřehlédněte

V letošním roce proběhlo první ohlašování údajů do integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ). Dne 30. září 2005 budou na **www.irz.cz** poprvé zpřístupněny údaje, ohlášené do IRZ za rok 2004. Česká repub-

lika tímto plní své závazky v oblasti životního prostředí a řadí se tak k dalším environmentálně vyspělým zemím Evropy, které umožňují veřejnosti rozsáhlý přístup k informacím o znečištění životního prostředí. -MŽP ČR-

Hlavní město Praha pořádá od 12. do 14. října 2005 ve spolupráci s mezinárodní organizací EUROCIITIES a se Svazem měst a obcí ČR konferenci, na níž se setkají odborníci i političtí představitelé evropských měst, států i asociací samospráv. Budou prezentovat příklady zajímavých projektů, které se dotýkají problematiky modernizace veřejné správy a poskytování služeb občanům

ties 2005 Autumn Event, jejímž tématem je spolupráce a efektivnost, resp. „**Interoperability and greater cost-effectiveness of the provision of public services**“. Na konferenci vystoupí čelní představitelé českých a slovenských měst, resp. Svazu měst a obcí ČR a Unie miest Slovenska, spolu se zástupci dalších evropských měst, především členů sítě EKSF-Tele-Cities. Vystoupí také

Praha: Konference o eGovernmentu v evropských městech

s využitím informačních technologií. Dále budou diskutovat o trendech, strategiích i výzvách, které tato aktuální tematika přináší v celoevropském kontextu.

Setkání se bude konat na Magistrátu hl. m. Prahy a je koncipováno jako spojené dvou akcí. První den 12. října se uskuteční setkání **eGovernment v českých a slovenských městech**, kde budou na programu tematické bloky věnované strategiím měst pro oblast informatiky, rozvoji vysokorychlostní infrastruktury (broadband) a elektronickým službám. Ve dnech 13. - 14. října bude následovat ústřední mezinárodní část **EUROCIITIES Knowledge Society Forum – TeleCi-**

zástupci Evropské komise, čelní představitelé Ministerstva informatiky ČR, Ministerstva vnitra ČR, poradce vlády Velké Británie pro eGovernment i odborníci ze zahraničních asociací samospráv. Součástí programu bude také seminář na téma poskytování on-line služeb pro občany, slavnostní podpis Charty EUROCIITIES k právům občana ve znalostní společnosti a prezentace výsledků srovnávacích studií včetně publikace „Česká města na cestě k informační společnosti“, vzniklé jako výstup projektů eCitizenship for All/LORIS. Bližší informace a registrační formulář je k dispozici na www.telecities-prague.cz. -js-

Sondy do nitra internetu XCVI

Webové akcelerátory – urychlovače připojení k Internetu

Historie internetových akcelérátorů je vzhledem k dynamickému rozvoji Internetu velmi stará. Základní funkcí akcelérátoru je snaha zrychlit internetové připojení za pomoci speciálního softwaru a komprese přenášených dat.

Použití akcelérátoru

Uživatel si na svůj počítač nainstaluje program akcelérátoru, který spolupracuje se serverem poskytovatele služby. Základem funkce akcelérátoru je komprese dat přenášených prostřednictvím připojení. Úspěšnost akcelérátoru ovlivňuje rychlost připojení akceleračního serveru a kvalita použité kompresní metody.

Požádá-li uživatel o webovou stránku prostřednictvím akcelérátoru jdou nejdříve data ze serveru, na kterém je požadovaná webová stránka k serveru akcelerační služby. Zde probíhá přenos výrazně rychleji než kdyby data šla rovnou přímo k uživateli. Důvodem je mnohokrát rychlejší připojení serverů. Na serveru akcelerační služby (tzv. **akcelerační server**) dochází ke kompresi dat, která okamžitě putují přímo k zájemci o webovou stránku.

Úlohu dekompresního nástroje přebírá u uživatele specializovaný program, instalovaný na počítači uživatel – což je vlastně součást akcelérátoru instalovaná na počítači uživatele. Pravdou zůstává, že prostřednictvím akcelérátoru nezměníte zásadně rychlost svého připojení. Očekávání, že prostřednictvím akcelérátoru z vytačeného

připojení vytvoříte připojení s kvalitou přenosu ADSL je čistou utopií. Načítání některých komponentů webových stránek však může být v některých případech až 7x rychlejší. Důležitá je skutečnost, zda uživatel pravě stahuje např. stránky ze serveru poskytovatele svého připojení a akceleračních služeb. Při použití vytačeného připojení by se mírně zlepšení dostavit mělo, takže v konečném důsledku bude surfování Internetem trochu rychlejší a díky tomu se dostaví i úspory za připojení k Internetu.

Nevýhody akcelérátorů

Akcelérátory však nejsou vhodné ke stahování souborů, zde vyhrává na plně čáře jiný hráč na poli zrychlení přístupu k Internetu - download manager. Stinnou stránkou je také kvalita obrázků, které komprimací dat utrpí při přenosu na své kvalitě.

Pozor na dialery, které se někdy za akcelérátory internetového připojení vydávají! Dialer přeměruje uživatele na jiné telefonní číslo s vyšší sazbou. Stahování instalačních souborů se vyplatí provádět vždy výhradně přímo ze stránek portálu či operátora, který akcelérátor pro své služby nabízí.

Nejpoužívanější české akcelérátory:

TurboAtlas, VOLNÝ internet akcelérátor, Contactel RazDva Akcelérátor, akcelérátor CPROXY, iDnes Akcelérátor, TISCALI Akcelérátor, Seznam Akcelérátor.

Ing. EVŽEN VANĚK
EVANEK Web Design Studio
evanek@evanek.cz

OBJEV ROKU 2005 Šestý ročník soutěže Na stopě laureátům

V čísle 31 Veřejné správy jsme zveřejnili zúženou skupinu Tipů roku v kategorii LAUREÁTI, která přibyla k tradičním čtyřem soutěžním kategoriím Objevu roku. Předkládáme nyní dvacítku kandidátů. ▶ Těšíme se na vaše tipy napříč všemi kategoriemi. Návrhy očekáváme na adresách jungova.vespra@mvcv.cz a chum.vespra@mvcv.cz.

Spolu s tipy uvítáme i vaše komentáře a rádi je v e-servisu otiskneme.

Ivana Jungová
Jiří Chum

Pište nám
tipy
na úspěšné
LAUREÁTY
napříč
všemi
kategoriemi.

Bolatice
Dačice
Daníž
Dobříš
Hořice
Chodov
Chopov
Jirkov
Litomyšlsko
Líšný
Maštale
Maticy Slezská
Mladý Smolivec
Náchod
Osvětmany
Podbořany
Prachatice
Tetčice
Uherské Hradiště
Vítkov

www.bolatice.cz
www.dacice-mesto.cz
www.daniz.cz
www.mestodobris.cz
www.horice.org
www.mestochodov.cz
www.chopos.cz
www.jirkov.cz
www.litomyslsko.cz
www.lisny.cz
www.mastale.cz
www.maticeslezska.cz
www.mladysmolivec.cz
www.mestonachod.cz
www.osvetimany.cz
www.podborany.net
www.prachatice.cz
www.tetcice.cz
www.mesto-uh.cz
www.vitkov.info